

צריך שיהיה סוד הכוס שבבינה תוכו כברו

וְאוֹקְמוּנָהּ בְּכֹס, שְׁצָרִיךְ הֶדְחָה וְשְׁטִיפָה. הֶדְחָה מִבְּחוּץ, וְשְׁטִיפָה מִבְּפָנִים והנה ביארו חז"ל בענין כוס

של ברכה שהוא צריך הדחה ושטיפה, דהיינו הדחה מחוץ לכוס ושטיפה בתוך הכוס [רב].
וְרִזָּא דְּמַלְתָּ, שִׁיָּהּ תֹּכּוּ כְּבָרוּ וסוד הדבר הוא שצריך שיהיה סוד

הכוס שבבינה תוכו כברו, דהיינו שכמו שהבינה כלפי חוץ היא בעל חסד ורחמים כך צריך למתק את שורש הדינים שבפנימיות הבינה וגם הוא יהיה בבחינת רחמים (רמ"ק). **מֵאן**

דְּזִכִּי לְנִשְׁמַתָּא מֵהָאֵי כּוֹס, לְמַהּוֹי נִשְׁמַתָּא דְּכִיָּא מְלָגוּ וּמְלָבֵר וכך הוא מי שזוכה לנשמה מהבינה הנקראת כוס הוא צריך שתהיה נשמתו

טהורה מבפנים ומבחוץ, בכדי שלא יתעורר עליו הדין הגנוז בפנימיות הבינה (רמ"ק).
וְרִזָּא דְּמַלְתָּ, (ויקרא טז) וְטָהְרוּ וְקִדְּשׁוּ, טָהָרָה מִבְּפָנִים,

וְקִדְּשָׁה מִבְּחוּץ וסוד הדבר הוא מש"כ 'וטהרו וקדשו', ופירושו שצריך שיהיה טהור מבפנים וקדוש מבחוץ, דהיינו שיטהר את נשמתו מבפנים ויקדש את גופו שבחוץ

(דמשק אליעזר). **וְיָמָּה כּוֹס לֹא טָהָרְתִּיָּה וְקִדְּשִׁתִּיָּה מְלָגוּ וּמְלָבֵר בְּלֹא מִיָּא. אוֹף הֵכִי נִשְׁמַתָּא, לֹא טָהָרְתָּה**

וְקִדְּשִׁתָּה מְלָגוּ וּמְלָבֵר בְּלֹא אוֹרִיָּתָא והנה כמו שהכוס אין טהרתו וקדושתו מבפנים ומבחוץ בלא שטיפה והדחה במים, כך אין טהרה וקדושה לאדם מבפנים

ומבחוץ בלא התורה המשולה למים [רג]. **וּבְגִין דָּא אָמַר רַבִּין גַּמְלִיאֵל,**

אור הרשב"י

[רב] והנה גירסת הגמרא בברכות דף נא [רג] כדאיתא בתענית דף ז' עמוד א' אמר רבי עמוד א' הוא הדחה מבפנים ושטיפה מבחוץ. חנינא בר אידן: למה נמשלו דברי תורה

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

מִי שֶׁאֵין תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ לֹא יִכָּנֵס לְבֵית הַמִּדְרָשׁ. בְּגִין
 דְּלֹא אִיהוּ מְסֻטָּרָא דְּאִילָנָא דְּחַיִּי, אֶלָּא מֵעַץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע וּמִשּׁוּם כִּךְ הִיךְ רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר מִי שֶׁאֵין תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ אֵל יִכָּנֵס לְבֵית הַמִּדְרָשׁ,

[רד] והוא בגלל שזה האדם הוא לא מצד אילן החיים אלא הוא מצד עץ הדעת טוב ורע
 ולכן אין ראוי לו להיכנס לבית המדרש.

כּוֹס שֶׁל בִּרְכָה צָרִיךְ עֵיטוּף, צָרִיךְ לַעֲטוּף וּלְכִסּוֹת אֶת רֹאשׁוֹ מֵאַחֵר שֶׁהִשְׁכִּינָה
 שׁוֹרָה עַל רֹאשׁוֹ

עֲטוּר, אוֹקְמוּהָ מֵעֲטָרוֹ בְּתַלְמִידִים וְהִנֵּה כּוֹס שֶׁל בִּרְכָה צָרִיךְ עֵיטוּר

וביארו חז"ל שפירושו שצריך לעטר את החכם המברך בתלמידים שיהיו

סְבִיבּוֹ. וְאַחֲרֵי כֵן, ה' אִיהוּ כּוֹס, מֵעֲטָרוֹ בְּתַלְמִידִים בָּאת

י', דְּאִיהוּ עֲטָרַת עַל ה' וּבִדְרֵךְ הַסּוּד בִּיאוּר עֵיטוּר הוּא, שֶׁהִנֵּה אוֹת ה' דְּבִינָה

היא בסוד הכוס, וצריך לעטר אותה בתלמידים, דהיינו שצריך לעטר את ה' דְּבִינָה באות י'

דַּחֲכֻמָּה שֶׁמֶשֶׁם שׁוֹרֵשׁ הַתַּלְמִידִי חֲכָמִים, וְזוֹה הָאוֹת י' דַּחֲכֻמָּה הִיא עֲטָרָה עַל אוֹת ה' דְּבִינָה.

עֲטוּף, צָרִיךְ לְאַעֲטָפָא רִישִׁיָּה בְּגִין דְּשִׁכְנִתָּא עַל

רִישִׁיָּה וְהִנֵּה כּוֹס שֶׁל בִּרְכָה צָרִיךְ עֵיטוּף, וּבִיאָרו חז"ל שֶׁצָרִיךְ לַעֲטוּף וּלְכִסּוֹת אֶת רֹאשׁוֹ

אור הרשב"י

אותו היום סלקוהו לשומר הפתח ונתנה להם
 רשות לתלמידים ליכנס. שהיה רבן גמליאל
 מכריז ואומר: כל תלמיד שאין תוכו כבדו –
 לא יכנס לבית המדרש.

למים, דכתיב הוי כל צמא לכו למים – לומר
 לך: מה מים מניחין מקום גבוה והולכין
 למקום נמוך, אף דברי תורה אין מתקיימין
 אלא במי שדעתו שפלה.

[רד] כדאיתא בברכות דף כח עמוד א' תנא;

מאחר שהשכינה שורה על ראשו. **יְהִי אוֹקְמוֹהָ מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין,**
אָסוּר לְתַלְמִיד חָכָם לְמִי־הָ ד' אֲמוֹת בְּגִלּוֹי הָרֹאשׁ.
מִשּׁוּם (ישעיה ו) **מָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ** כי כך ביארו בעלי המשנה ואמרו
 שאסור לתלמיד חכם ללכת ד' אמות בגילוי הראש משום מלא כל הארץ כבודו [וה]. **כָּל**
שֶׁכֶּן בְּבִרְכָּהּ, וּבִאֲדַפְרָת שְׂמָא קְדִישָׁא, לְמַהֲוֵי בְּגִלּוֹי
הָרֹאשׁ וכל שכן בברכה ובהזכרת השם הקדוש, שאסור להיות בגילוי הראש.

ביאור העיטוף בדרך הסוד

דָּאֵת י' מִן יְהוָה, אִיהִי אֶתְעַטֵּף בְּאוֹר, וְאֶתְעַבֵּיד אֹוִיר
 וביאור העיטוף בדרך הסוד הוא, שהנה אות י' דשם הוי"ה שבחכמה, היא
 התעטפה בלבוש של אור שהוא סוד הבינה ועי"כ הם נעשו יחד אוויר שהוא סוד ז"א (רמ"ק,
 יהל אור). (והיינו אֹוִירָא דְאָרְץ יִשְׂרָאֵל מִחֻפִּים והוא סוד שאוויר ארץ ישראל מחכים,
 דהיינו שארץ ישראל שבסוד המלכות היא מקבלת את האוויר דז"א שיש בו את שפע
 החכמה (רמ"ק)) **בְּגִין דָּאֵת י' דְּאִיהִי חֲכָמָה בְּאוֹר** והוא בגלל שאות
 י' דחכמה היא גנוזה בז"א הנקרא אוויר, **וְהִיִּינוּ אוֹר דְּאֶתְעַטֵּף בִּיהּ כִּד**
בְּרָא עֲלָמָא והוא סוד האור שהתעטף בו הקב"ה שהוא ז"א כאשר הוא ברא את
 העולם, דהיינו שז"א התעטף באור ובלבושו שהם החו"ב, **הֲדָא הוּא דְכְתִיב,**

אור הרשב"י

כבודו. רב הונא בריה דרב יהושע לא מסגי
 ארבע אמות בגילוי הראש, אמר: שכינה
 למעלה מראשי.

[וה] כדאיתא בקידושין דף לא עמוד א' אמר
 רבי יהושע בן לוי: אסור לאדם שיהלך ארבע
 אמות בקומה זקופה, שנא': מלא כל הארץ

הלימוד היומיומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

עֲשֵׂה אֹר כְּשִׁלְמָה (תהלים קד) וזהו מש"כ בפסוק 'עטה אור כשלמה', דהיינו שהקב"ה התעטף בסוד האור. **וְהָאֵל אֵיֵהוּ** (בראשית א) **יְהִי אֹר יְהִי אֹר** וכן הוא סוד 'יהי אור', ופירושו יהי אוויר, דהיינו שע"י האור ולבושו שהם החו"ב נעשה ז"א הנקרא אוויר. **וְאוֹקְמוּהָ מֵאֵרִי סְתָרֵי תוֹרָה, בְּטָרִם נְתִיחוּהָ כָּל דָּבָר, נְתִיחוּ הַחַיּוֹת** ודבר זה ביארו אותו בעלי סתרי התורה ואמרו, שבטרם שנתהווה כל דבר ממעשה בראשית כבר נעשו החיות, דהיינו שקדם למעשה בראשית סוד התלבשות הוי"ה דחכמה בהוי"ה דבינה שע"כ נעשה הוי"ה דז"א. **וּבְגִין דָּא יְהִי אֹר וְיְהִי אֹר, דִּהְוָה מְקַדְּמָת דִּנְא** ומשום כך נאמר 'יהי אור' 'ויהי אור', ולא נאמר יהי אור ויהי כן כמו שנאמר בשאר מעשה בראשית, והוא להורות שהאור שהוא החכמה היה כבר קודם לכן.

כוס של ברכה צריך להיות חי מהחבית ולא מזוג

ח"י אוֹקְמוּהָ, חֵי מִן הַחֲבִית והנה כוס של ברכה צריך להיות חי, וביארו חז"ל שצריך שיהיה היין חי מהחבית ולא מזוג, וכן צריך שימזגנו מהחבית לשם כוס של ברכה (רש"י). **וְאַחַר רָזָא, שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה אֵיֵהֵי תְּמִינָאָה דְּסִפִּירָאן מִתַּתָּא לְעִילָא, וּבְגִין דָּא אֶתְקַרִּיאת ח'** וביאור הדבר בדרך הסוד הוא, שהנה השכינה עליונה בינה היא ספירה השמינית ממטה למעלה ומשום כך היא נקראת ח', **וְאַתְמַר בֵּיה (משלי כד) בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בַּיִת** ובבינה נאמר 'בחכמה יבנה בית', דהיינו שע"י החכמה נבנית הבינה שהיא בית לחכמה. **וְהֵיֵינוּ חֲבִית: ח' בֵּיִת** והוא סוד חבית דהיינו ח' בית, כי זו הבינה הנקראת

הלימוד היומיומי